

bruginbedrijf

Taal als
symptoom



Workshop van Geerke van der Bruggen
Heerlijk Duidelijkdag, 21 mei 2024

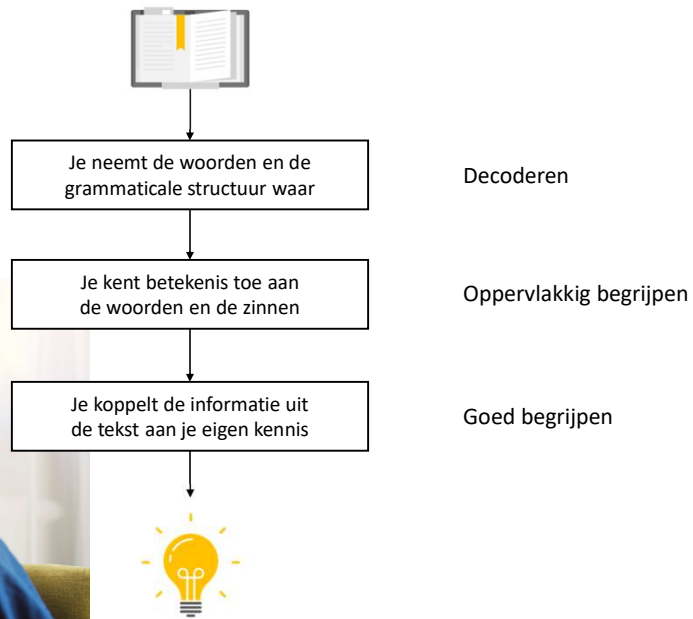
1

bruginbedrijf



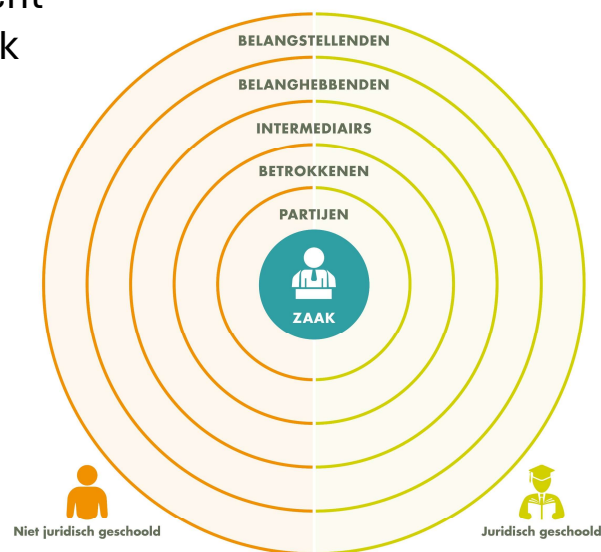
2

Wat weten we over hoe lezers teksten begrijpen?

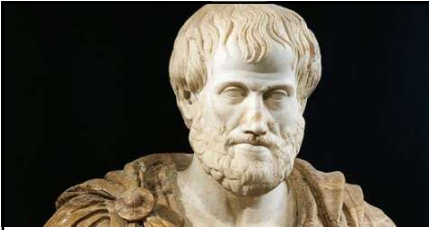


3

De rechter bedient een groot publiek



4



bruginbedrijf

Overtuigingsmiddelen volgens Aristoteles (*Retorica*, 4^e eeuw v.Chr.)

Logos	Wat je vertelt is logisch
Pathos	Je verhaal sluit aan bij de belevingswereld van je publiek
Ethos	Je wekt vertrouwen met je optreden

5

bruginbedrijf

LiNT: Leesbaarheidsinstrument voor Nederlandse Teksten (Universiteit Utrecht, Radboud Universiteit, CITO)

Over de vier moeilijkheidsniveaus

Hierboven ziet u het moeilijkheidsniveau van uw tekst(en). LiNT deelt teksten in vier niveaus: niveau 1 is het eenvoudigst, niveau 4 het moeilijkst. De niveaus zijn afgeleid van een meer verfijnde score, de *tekstmoeilijkheid*. De tekstmoeilijkheid loopt van 1 tot 100 (1 is het makkelijkst, 100 het moeilijkst). Tot 34 heeft de tekstmoeilijkheid niveau 1, tussen 34 en 46 niveau 2, tussen 46 en 60 niveau 3 en boven de 60 niveau 4. Het balkje geeft uw tekstscores grafisch weer, de witte streepjes geven de grenzen tussen de niveaus.

Wat betekent het leesniveau voor uw lezers?

Wat betekent het moeilijkheidsniveau nu in de praktijk? Op basis van ons onderzoek hebben we geschat hoeveel volwassen lezers in Nederland en Vlaanderen moeite zullen hebben om teksten op elk tekstmoeilijkheidsniveau te begrijpen. Die schatting staat hieronder. Op niveau 1 raken we ongeveer 15% van onze volwassen lezers kwijt; dat stijgt op niveau 4 uiteindelijk naar 82%.

Tekstmoeilijkheidsniveau	LINT-score	Hoeveel volwassen lezers kunnen dit niveau <i>niet</i> goed aan?
1	0 - 34	14.9%
2	34 - 46	30.7%
3	46 - 60	55.0%
4	60 - 100	82.1%

6

Fragment uit een strafvonnis

De rechtbank oordeelt dat het op korte afstand afvuren van een kogel met een scherp vuurwapen in de richting van het hoofd van een persoon getuigt van een geweldshandeling die naar zijn uiterlijke verschijningsvorm kan worden aangemerkt als zozeer gericht op een bepaald gevolg, in dit geval de dood van het slachtoffer, dat, behoudens contra-indicaties - waarvan in het onderhavige geval niet is gebleken - het niet anders kan zijn dat verdachte de aanmerkelijke kans op het desbetreffende gevolg heeft aanvaard. De rechtbank acht derhalve het opzet van verdachte op de dood van het slachtoffer wettig en overtuigend bewezen.

4  72

7

Mogelijke herschrijving

De verdachte schoot van dichtbij met een vuurwapen een kogel door het hoofd van het slachtoffer. Het is algemeen bekend dat zo'n schot door het hoofd meestal dodelijk is. De rechtbank moet dus aannemen dat de verdachte het slachtoffer wilde doden, tenzij er aanwijzingen zijn dat dat anders ligt. Die aanwijzingen zijn er niet. Juridisch gesproken is hiermee bewezen dat de verdachte 'het opzet had op de dood van het slachtoffer', omdat hij 'de aanmerkelijke kans heeft aanvaard' dat zij zou sterven. Met andere woorden: dat de verdachte het slachtoffer wilde doden blijkt uit de daad zelf.

1  33

8



9



LtGen Dennis Luyt
@dennisluyt

Volgen

bruginbedrijf

Zo ziet de slagkracht van de nabije toekomst eruit. En daarbij is het met ongekende situational understanding van de battlespace ook nog de force multiplier van de joint fight.



Billie Flynn @billieflynn

Climbing out over Chesapeake Bay on test mission...F-35 loaded wall-to-wall weapons again. The F-35 works...

11:37 - 15 dec. 2017

17 retweets

43 vind-ik-leuks



10

17

43

✉

10

bruginbedrijf

Jitze Jongma @Jitze_Jongma · 16 dec. 2017
Hij snapt hem niet.

2 1

Gerard Hellendoorn @GeGe0603 · 16 dec. 2017
Helaas snapt niemand het hier...

1

Hans de Vreij @hdevreij · 16 dec. 2017
Als antwoord op @dennisluyt @SciteCito
Vier Engels/Amerikaanse uitdrukkingen in één zin. Dat zie je niet vaak in de burgermaatschappij :)

1

Jaap de Boer @Bungjaap · 16 dec. 2017
Als antwoord op @dennisluyt
Bullshit generator op hol geslagen?

1

Nog 1 antwoord

TV Kijker @TV_kijker927 · 16 dec. 2017
Als antwoord op @dennisluyt
Lachwekkend, al die stoere Engelse termen. Wordt het niet indrukwekkender van hoor. Hooguit tamelijk sneu. Probeer het eens in normaal Nederlands.

1 3

Nog 1 antwoord

11

bruginbedrijf

Japke-d. Bouma @Japed · 16 dec. 2017
Als antwoord op @dennisluyt
Wat bedoelt u precies? Ik snap helemaal niets van die tweede zin.

1 4

LtGen Dennis Luyt @dennisluyt · 16 dec. 2017
Met de mix van sensoren van de F35 kan je een heel nauwkeurig omgevingsbeeld opbouwen, dat beeld kan de vlieger vervolgens delen met andere vliegtuigen, mensen op de grond en schepen op zee. Daarmee weet je meer dan je tegenstander - en kan je 'm verslaan. Dat maakt F35 uniek.

5 1 14

12

